GERÇEĞİN SESİ

İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin aylık politik gazetesi 15p Sayı:9 Haziran 1984

Maden grevi ve görevlerimiz

Batı Avrupa Göçmen İşçiler Manifestosu ÖZEL EK

'GREVİ SÜRDÜRMEYE KARARLIYIZ!'

Maden Grevi Ve Görevlerimiz

Y.Gün

İngiltere'de yaşayan işçiler uzun yıllardır gerçek anlamda bir işçi yığın örgütünden ve doğru politik yönlendirmeden yoksun kalmışlardır ve bu başıbozuk duruma artık bir son verilmiştir, verilmektedir. Bu doğrultuda toparlanma ve örgütlenme açısından katedilen -1 Mayıs'ta gördüğümüz- yol beraberinde kuşkusuz yeni görevler de getiriyor. *GERÇEĞİN SESİ* ilerici Türkiyeli işçilerin örgütsel ve politik savaşımlarıyla birlikte bu görevleri ele alıyor, kendini bu gelişme içinde geliştiriyor.

Günümüzde bugün duran ana görev, İngiltere'deki Türkiyeli işçilerin gelişen örgütlenmesinin ve savaşımının perspektifini açımlamak ve bu yöndeki gelişimi kalıcılaştırmaktır.

Görevlerimiz

Ne yapmalıyız? Bu sorunun yanıtı Türkiye işçi sınıfının politik öncüsü tarafından verilmiştir. Batı Avrupa ülkelerinde bulunan Türkiyeli göçmen işçiler bu ülkelerde ulusal azınlık durumundadırlar. Bu durumdan kaynaklanan görevlerle göçmenlikten kaynaklanan, anayurda ilişkin görevlerin doğru birbileşimini sağlamak zorunludur.

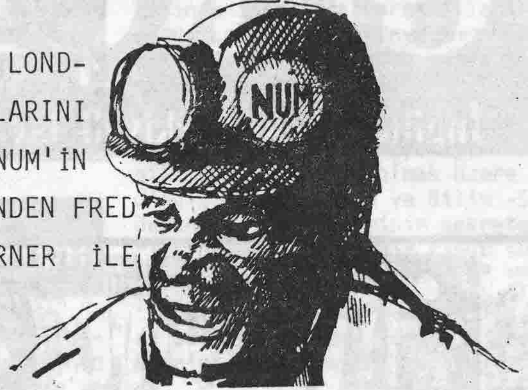
Burada, Türkiye halkıyla, demokrasi güçleriyle dayanışma, ülkemizdeki sınıf savaşımına katkıda bulunma görevleri üzerinde simdiye dek az çok, yeterince durulduğundan, özellikle sorunun diğer yönü, İngiltere'de yaşıyor olmaktan doğan görevler üzerinde durmak istiyoruz.

Sınıfsal Perspektif

İngiltere'de buraya birkaç aylığına gelmiş turistler değiliz. Büyük çoğunluğumuz 1970'lerin başlarından buyana burada bulunuyor. Geri dönüşün ne zaman olacağını hiç kimse bilmiyor. Bu durumda, 10 yıldır yaşadığımız, daha ne kadar da yaşayacağımız belirsiz olan bu ülkenin sorunlarıyla, en yakınından başlayarak, deyim yerindeyse 'cebelleşmek' kaçınılmazdır. Ama artık bu 'cebelleşmeyi' bilinçli, sınıfsal perspektifli bir *savaşıma* dönüştürmek zamanı gelmiştir. Aslında bu görev buradaki "İşçinin Sesi" adlı grupçuk yüzünden zaten gecikmiştir de.

→devamı 7.sayfada

GAZETEMİZ GERÇEĞİN SESİ LONDRA'YA DAYANIŞMA ÇALIŞMALARINI ÖRGÜTLEMEK İÇİN GELEN, NUM'İN OAKDALE OCAKLARI ŞUBESİNDEN FRED SEARCHFIELD VE GLENN TURNER İLE BİR SÖYLEŞİDE BULUNDU.

GERÇEĞİN SESİ: *Bize öncelikle uyuşmazlığın ana nedenini anlatır mısınız?*

FRED SEARCHFIELD: Bizim orada 28 ocak var. Bunlarda yaklaşık 26 bin işçi çalışır. Genel Müdür Mac Gregor önümüzdeki 4 yıl içinde bunların 20'sini kapatmayı planlıyor. İşte uyuşmazlığın temelinde yatan budur. Ücret falan değil. ...

Ocak kapatılmaz değil, elbette kapatılır. Artık gerçekten verimsiz, hatta tehlikeli hale gelmiş ocakların kapanmasını biz kendimiz, sendika olarak istedik. Ama Mac Gregor'un planının böylesi kapatmayla ilgisi yok. ...

Kömür ulusal bir servettir. Böylesi bir ulusal servetten yararlanmak gerekir. Bunun için, değil ocak kapatmak, yeni yeni yatırımlar yapılmalıdır.

GERÇEĞİN SESİ: *Hükümet ocak kapatmaların nedenini, bunlardan büyük bölümünün ekonomik olmaması, verimsizlik olarak gösteriyor. Buna ne diyorsunuz?*

GLENN TURNER: Şimdi size bazı hükümet rakamları açıklıyayım. Bizimle ilgisi yok, tamamen hükümetin. Önümüzdeki 3 yıl içinde 70 bin maden işçisi işsiz kalacak. Bu, ülkeye (*kıdem tazminatı, işsizlik ödeneği vb. sonucu - G.S.*) 4.3 milyar sterline malolacak. Madende çalışmalarının maliyeti 2.3 milyar.

"Kömürün geleceği yok; en iyisi petrol ve nükleer enerji" diyorlar. Maliyete bakalım: 1 term (*ısı enerjisi birimi -G.S.*) enerji elde etmenin maliyeti nükleer enerjide 19, elektrikte 9, kömürde ise 3 penidir. Bunlar da hükümetin rakamları.

Bir de size 1979'da hükümetten sızan bir belgeden bir cümle okuyayım: "Nükleer program, taşımacılık ve maden işçileri yüzünden elektrik üretiminin aksamasına imkan vermeyeceği için, daha avantajlıdır."... Bugün de dertleri budur, başka birşey değil.

F.S.: Bu hükümetin niyeti çok verimli olan ocakları özel sektöre devretmektir. Uluslararası tekeller karlı olmayacak yere yatırım yapmazlar. Üç yıl önce BP, Shell ve AMACO şirketleri Güney Afrika ve Avustralya'daki kömür madenlerine 15 milyarlık yatırım yaptılar. Buralarda kömürden petrol elde ediyorlar. İngiltere'nin bugün sahip olduğu Kuzey Denizi petrolünün ömrü ise 30 yıldır.

Madenin avantajı şudur: varolan bir ocak az yatırımla geliştirilebilir. Çünkü ana tesisler zaten kuruludur, birkaç yeni damar geliştirilecektir. Tabii bunu yapmazsan üretim ekonomik olmamaya başlar. Ama yapılması gereken onu kapatmak değil, bu ek yatırımı yapmaktır. Kömür İşletmesi tam tersine, kasten, "verimli değildir" diyebilmek için, yatırımı kesiyor. Kömür orada, işçi orada, ama "verimli değildir" deyip kapatılıyor.

Maliyetin önemli bir kısmı da, madenlerin eski özel sahiplerine ödenen faizlerdir. Bu borçların kendisi hiç ödenmez, hep faizi ödenir. Bu nedenle 20 yıl, 30 yıl önce kapanmış ocakların bile eski sahiplerine faiz ödemesi sürüyor. İşletmenin dünyada görülmedik bir bilanço yapışı var: Önce bu faizler ayrılır, geriye kalanla bilanço yapılır. Yani, faiz ödemesi kat'iyen aksamaz. Bugün için faiz %17.5'tur. Örneğin, bu yıl ödenen faizler toplam 366 milyon sterlindir..

Dünyanın her yerinde kömür üretimine devlet desteği vardır. ABD'de bile. Ama bizde bu yok. Bu nedenledir ki Başkan Scargill haklı olarak "en ucuz kömür İngiltere'de üretiliyor" diyor.

İşletmenin hesaplarına göre, bugün bilinen cevher stoklarına göre, yılda 200 milyon ton üreterek bin yıl yetecek kömürümüz var. Yenilerinin bulunması durumunda bu süre daha da uzayabilir.

G.T.: Ian Mac Gregor AMACO şirketinin ortaklarındandır. Bu şirket ABD'deki en büyük kömür tekellerinden biridir. İngiltere'deki ocakların kapanması AMACO'nun ve şahsen de Mac Gregor'un çıkarınadır.

HERŞEY MADEN İŞÇİLERİNİN UTKUSU İÇİN !

Sınıf savaşımı karmaşık ve mesafelidir. Her an için bir dizi görevler durur önde. Bu durumda sorun bu görevler zinciri içinde, tutulduğunda tüm zinciri ele almayı sağlayacak ana halkayı, merkezi sorunu tesbit etmektir. Bugün için İngiltere'de sınıf savaşımının odağında madenciler grevi bulunuyor. Ana halka budur.

Görünüşte işlerini korumayı ve maden ocaklarının kapatılmasını engellemeyi amaçlayan bu grev bir dizi nedenlerden ötürü kendi amaçlarının ötesinde büyük bir önem taşıyor.

Greve yolaçan durumu yaratarak hükümet bir taşla ikiden de fazla kuş vurmayı hedeflemiştir:

1. Kömür sanayiini sınırlandırmak, hatta özel sektöre açmak;
2. Örgütlü işçi sınıfı hareketinin bu öncü kesimini güçten düşürmek;
3. Yerel madenciler sendikalarının federatif örgütlenmesini aşıp 40 yıl önce merkezi bir sendika oluşturan madencilerin sendikal örgütlenmesini gerilere çekmek;
4. Sendikal hareket içerisinde sınıf sendikacılığı ilkelerini zayıflatmak ve sınıf uzlaşmacılığı eğilimini güçlendirmek;
5. Kapitalist ekonomik bunalımın derinleşmesi koşullarında sendikal haklara yapılacak yeni saldırılar karşısında sendikal hareketin direncini zayıflatmak.

Grevin başladığı günden beri tanık olunan işçilerin olağanüstü kararlılığı ve militanlık düzeyi sınıf savaşımında yepyeni ufuklar açıyor. Madencilerin utkusu aynı zamanda İngiltere'de halkın ezici çoğunluğunun utkusu olacaktır. Sonunda yalnızca maden ocakları ve işçilerin işleri korunmuş olmayacak, sendika düşmanı Tory yasalarına darbe indirilecek ve Thatcher'ın izlediği politikaların sonuçlarına karşı savaş yürüten herkes madencilerin utkusundan cesaret alacaktır.

Madencilerin utkusu başlıca üç koşula bağlıdır. Bunlardan birincisi, madencilerin kendi birlikleri ve ardıcıllıklarıdır. İkincisi, sendikal hareketin, işçi sınıfının diğer kesimlerinin madencilerle olanaklı en aktif dayanışma eylemlerinde bulunmalarıdır. Ve üçüncüsü, geniş halk kesimlerinin madencilere sempati ve desteğinin sağlanmasıdır.

Madencilerin ezici çoğunluğu (%85) halen grevdedir ve grevciler tüm polis baskılarına, basın-yayın organlarının saldırısına rağmen büyük bir inatla savaşı sürdürmektedirler.

TUC Bölge temsilcilikleri, başta İskoçya TUC olmak üzere, madencilerle dayanışma eylemleri örgütlüyor. İskoçya'daki doyanışma grevine sendikal hareketin tüm kesimleri katıldı. Iskoçya çapında dev bir merkezi miting gerçekleştirildi. Güney Doğu Bölge Temsilciliği'nin ilke olarak benimsediği Londra'da eylem kararının madencilerle dayanışmanın ulusal çapta merkezini oluşturması bekleniyor.

Matbaa işçilerinin *Daily Express* gazetesinde madenciler sendikası NUM Başkanı Arthur Scargill'e yönelik en aşağılık bir saldırının sürmanşet yayınlanmasını engellemeleri, madencilere aynı yerde yanıt hakkı verilmezse orayı dizip basmayacaklarını belirtmeleri örnek bir dayanışma eylemi oluşturmuştur.

Halkın çeşitli kesimlerinden madencilere dayanışma, özellikle maddi dayanışma, her gün çığ gibi akıyor.

GERÇEĞİN SESİ: *Grev sizce ne kadar sürebilir?*

F.S.: Bildiğiniz gibi grevin 13. haftasında bulunuyoruz. Grevi sürdürmede kararlıyız. Basında, TV'de yaratılmaya çalışılan "madenciler ödün verecek" havasına kanmayın. Güney Galler'de 26 bin, İskoçya'da 14 bin Yorkshire'da 66 bin, Kent'te 1,700 ve Derbyshire, Durham ve Lancashire'daki küçük ocaklarda binlerce olmak üzere, sendikanın %80'den çoğu ilk günden beri grevdedir. Greve devam edeceğiz... Ta ki, bu hükümet, Ian Mac Gregor aracılığıyla dayattığı ocak kapatma planını geri çekinceye kadar. Ancak o zaman işe döneriz... Başkan grevin Noel'e kadar sürebileceğini söyledi. Bize kalırsa, değil 1., 12. Noel'i bile bekleriz.

GERÇEĞİN SESİ: *Grevcilerin yaşam koşulları nasıl?*

F.S.: İşsizlik yasasına göre, grevci işçiye işsizlik ödeneği ödenmez. Sendikamız fonlarını halkı bilgilendirmeye ve uzun vadeli dayanışmanın örgütlenmesine ayırdı haklı olarak. Zaten az miktar para ile bu kadar insanı uzun süre geçindirmek olanaksız. Sonuç olarak, bekar olanlarımızın hiç bir geliri yoktur. Evli olanlar eşlerinin işsizlik parasıyla geçinmeye çalışıyorlar. Kısacası, grevciler büyük geçim sıkıntısı içinde. Bu nedenle şimdi halkın para ve gıda yardımını örgütlemeyi ciddi olarak ele aldık. Bizim Hackney'de bulunuşumuz da bunun içindir.

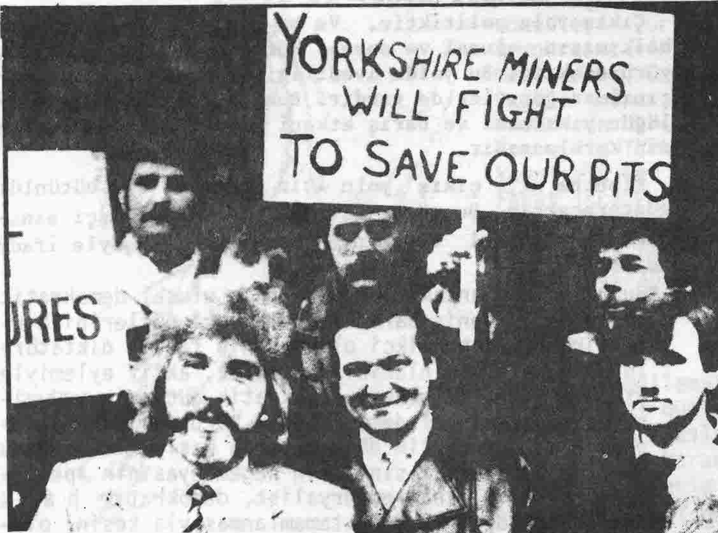
G.T.: Ben bekarım... Erkek kardeşim ve büyük annemle oturuyoruz. Kardeşim de grevci. Evin tek geliri büyük annemin emekli maaşıdır. Bu da haftada 32 sterlin eder.

F.S.: Bize gelince... Ben evliyim. 38 sterline hakkım var ama, 15 sterlin sendikanın vermiş olması gerekir, deyip kesiyorlar. Bu koşullarda yaşamak gerçekten zor. Küçük bebekli ailelerin durumu felaket. Bebe mamaları çok pahalı. Çocuğa verilmesi gerekenin yarısı verilebiliyor ancak. Bunun ayrıntısına girmeyeceğim.

GERÇEĞİN SESİ: *Dayanışmanın örgütlenmesinde nelere ağırlık veriyorsunuz?*

F.S.: Biz greve uzun süreli baktığımız için dayanışmayı da buna uygun örgütlemeye çalışıyoruz. Olabildiğince geniş bir kesimi kucaklayan ve sürekli dayanışma... İsteğimiz budur. Miktar ikinci plandadır. Diyelim beş sterlin bağış yapıldı. Bu değerlidir, ama yaşlı bir nine her hafta 10 peni ya da bir kutu sebze konservesi taahhüt ediyorsa, bu daha da değerlidir, sürekli olduğu için. Gün geçtikçe halkın daha geniş kesimlerini buna katacağımızı umuyoruz.

GERÇEĞİN SESİ: ***Biz de Türkiyeli işçilerin bu dayanışmaya katılımını arttırmak için elimizden geleni yapacağız. Sizin zaferiniz hepimizin zaferi olacak...***

Haydi Dayanışmaya!

Hackney bölgesinde dayanışmanın OAKDALE Ocaklarına yönelik olarak yoğunlaştırılmasına çalışılmaktadır.

GERÇEĞİN SESİ okurlarını bu dayanışmaya katılmaya çağırırız. Posta havaleleri veya çekler, GWENT FOOD CAMPAIGN adına gazetemizin adresine gönderilebilir.

HAYDI UNUTMAYALIM BU DAYANIŞMAYI!..

ÜLKEMİZİN AYDINLARI FAŞİZME 'DUR' DEDİ

Ülkemiz aydınlarının Türkiye'deki duruma ilişkin değerlendirmelerini ve demokrasi yönünde istemlerini içeren 1,256 imzalı bir 'dilekçe' 15 Mayıs günü Cumhurbaşkanlığı'na ve Millet Meclisi Başkanlığı'na verildi. Tanınmış bilim adamları, yazarlar, hukukçular, film ve ses sanatçılarının yeraldığı aydınların bu yürekli çıkışı ülke içinde ve dışında geniş yankılar uyandırdı.

"Aydıların Demokrasi Bildirgesi" olarak adlandırılan bu belgede genel af, işkencelere ve idamlara son verilmesi, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, 12 Eylül Anayasası'nın değiştirilmesi gibi istemler bulunuyor.

Sıkıyönetimin ve bizzat Evren'in aydınlara kabaca saldırıya kalkışması tepkilere yolacarken, 700'ü aşkın aydın daha belgeye imza attı. Bildirge'ye imza atanların sayısı her geçen gün artıyor.

Öte yandan, ülkemiz aydınlarının bu demokrat çıkışına destek olmak ve onlar hakkında soruşturma açılmasını protesto etmek için,Avrupa çapında bir kampanya başlatıldı. İngiltere'de çeşitli alanlarda kurulu 4 dayanışma komitesi bu kampanyayı sürdürüyor.

DILEKÇEYI SUNDULAR — 1260 imzalı dilekçe Cumhurbaşkanı Evren'e sunulmak üzere Çankaya Köşkü'nün görevlilerine verildikten sonra Heyet Başkanı Prof. Hüsnü Göksel, gazetecilere bilgi veriyor.

1,256'LAR YALNIZ DEĞİL

Şevki Bozdağ

Şimdi "aydınların bildirgesi" konuşuluyor. Bilim adamı, sanatçı, yazar, politikacı, gazeteci, hukukçu, eğitimci gibi tanınmış simaların birleştikleri ve bir öncü heyetle Cumhurbaşkanlığı ile TBMM Başkanlığı'na verilen 1256 imzalı bildirge. Avukat yazıhanelerinde, gazete bürolarında, doktor muayenehanelerinin bekleme odalarında, siyasal parti bürolarında, sendikalarda, derneklerde, ev gezmelerinde, hatta sokak başlarında konu budur.

Sıkıyönetimin bildirge için soruşturma açtırması ve imza koyanların birer, ikişer ifadelerinin alınması ise bildirgeyi yığınların önünde önemli kılmakta ve savunu yöntemleri daha hızla artmaktadır.

BİLDİRGENİN İÇERİĞİ

6 sayfadan oluşan noter tastikli bildirgenin ön kapağında ve tırnak içinde "Türkiye'de Demokratik Düzene ilişkin Gözlem ve İstemler" ibaresi yazılı. Ve isteğinin özü de demokrasi. Ama faşizme sivil görünüm verip kurumlaşmasına hız vermek değil, Demokrasi.

Bildirge'de "demokrasi"nin köşe taşları da konulmuş: *"Düşüncelerin açıklanması, yayılması ve etrafında serbestçe örgütlenilmesi.. Devletin teröre, demokratik hukuk sistemi içinde kalarak tavır almması, teröre terörle karşılık vermemesi.. Anayasa'nın 'yasakçı'olmaması, insan hak ve özgürlüklerinin yol açıcısı, güvencesi olması.."*

Sonra bildirgede "kapsamlı af"tan, idam cezalarının durdurulması ve kaldırılmasına, basın özgürlüğünden TRT ve üniversiteler özerkliğine kadar; Bilim, sanat ve kültürdeki kısıntıların bertaraf edilmesine, siyasal ve sosyal davaların en kısa zamanda bitirilmesine kadar, yaşamsal istemlere de yer verilmiş.

Yani aydınlarımızın aydınca, namuslu bir hareketi söz konusudur. Ve hayata geçirilmesi için savaşım gereği tartışılmazdır.

GELİŞMENİN ETKENLERİ

Aydınlarımızın *"eksiklerimizin ve sorumluluğumuzun öneminin ve önceliğinin bilincindeyiz"* diye ortaya çıkışlarının elbetteki etkenleri vardır.Ve bu etkenlerin başında politik koşullar gelmektedir. Bilindiği gibi, yerel seçimler aşamasında 5 siyasal parti ortak bir açıklama yaptılar, seçimler ve sonrasının politik hatlarını çizdiler. Partiler KÖİP, TİP, TKP, TKEP ve TKSP'den oluşuyor ve diktatörlük karşıtı, meclis-dışı partilerin desteklenmesinin cuntaya şamar olacağı vurgulanıyordu. Hatırlanacağı üzere bu beş partinin çağrısı önemli bir kazanım sağlamış ve belli ölçüde "şamar"ı atmıştır. Bu eylem birliği salt ilerici, namuslu insanların bir isteği değil, aynı zamanda, işçi sınıfımızın siyasal örgütünün öteden beri savaşımını verdiği temel bir sorundur.

Çünkü Ulusal Demokratik Cephe'nin oluşmasında ilerici örgütlerin biraraya gelip ortak eylemlerde bulunmalarının özel önemi vardır.

Yerel seçimlerden sonra, bu sefer ilk beş partiye TSİP'in de eklenmesiyle, 6 siyasal parti olarak, bir ortak çağrı daha yaptılar. *"Politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af istemini sonuç alıcı bir yaygınlığa ve etkinliğe kavuşturalım!"* denilen çağrı geniş yankılar uyandırmıştı. "Solcular biraraya gelemezler" diyenleri utandırmış,düşmanları korkutmuştu.

Bu ileriye dönük tutarlı ve olumlu gelişmelerin yanında, Evren-Özal çetesinin giderek berbata giden politikaları da etkendir. Düşünülsün ki, bir iktidar sırf enflasyonu aşağı çekmek için halkın tamamını zincire vurmaya kalksın ve fakat enflasyonu aşağı çekemesin, tersine, enflasyon yukarı tırmansın!.. Bu, sadece bir örnektir.

Evet, "demokrasiye geçtik" tuzağına kimse gelmiyor. "Avrupa Konseyi'ne kabul edildik" - ki bu sayısız şartlara bağlanmıştır - para etmiyor. Alemi aptal, milleti kör sananlar yanılıyorlar.

Üstelik "aydınların bildirgesi" yalnız değildir. Buzdağı gibidir. Milyonlarca emekçinin, demokratın kalbiyle birlikte çarpıyor.

Örneğin 63 avukatın sıkıyönetime verdikleri ortak bir dilekçeyle faşist uygulamaları açığa vurmaları savaşımın meslek gruplarında da hızlanacağının müjdecisi sayılabilir.

Ve "ulusal direnişin adım adım örülmesi" hayal olmayacaktır.

GÜNCEL GÖREV VE ÇIKIŞ YOLU

Çıkış yolu politiktir. Ve bu işçi sınıfı ve emekçi halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluşu doğrultusunda yürüyecektir. Bu yolda ivediliği ve önceliği olan kaçınılmaz görevler de vardır. Bunlar faşist diktatörlüğün yıkılması ve barış etkeni bir ulusal demokrasinin kurulmasıdır.

Elbette ki, çıkış yolu için görevler bir bütünlük gösterecektir. Bu süreç içindeki bütünlük, işçi sınıfımızın siyasal örgütünün programında şöyle ifade edilmektedir:

"Bu görevler, ancak işçi sınıfının ulusal demokratik cephede en geniş barış ve demokrasi güçlerini birleştirmesi, işbirlikçi oligarşinin faşist diktatörlüğünün halk yığınlarının bağımsız, aktif eylemiyle yıkılması, erkin ulusal demokratik güçlerin cephesine geçmesi, ulusal demokrasinin kurulması, anti-emperyalist demokratik dönüşümlerin başlatılması ve bu süreç boyunca işçi sınıfının hegemonyasının pekişmesi oranında, anti-emperyalist, demokratik h a l k devriminin derinleşerek tamamlanmasıyla kesin olarak çözülebilir."

EYLEM BİRLİĞİ GELİŞİYOR!...

TÜRKİYE DEMOKRASİ GÜÇLERİ AVRUPA KONSEYİ TOPLANTISINDA EYLEM BİRLİĞİNİN BAŞARILI BİR ÖRNEĞİNİ VERDİLER.

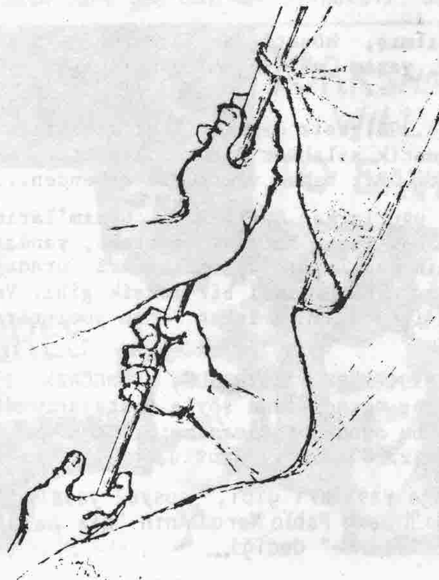
7-11 Mayıs günlerinde yapılan Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesi Türkiye konusunda uzun tartışmalara tanık oldu. Gericilerin yoğun çabaları, faşist cuntanın göz boyama taktikleri, liberallerin ve sağ sosyal demokratların tutarsız ve kararsız tavırları sonucunda, 6 Kasım göstermelik seçimlerinde seçilen 12 cunta vekili Asambleye kabul edildi.

Bununla birlikte, Türkiye üstüne kabul edilen politik karar Evren-Özal çetesini çok sevindirecek türden değil. Karar her ne kadar 'Türkiye'de demokrasiye dönülmekte olduğu' gibi tümüyle yanlış bir anlayışa dayanıyorsa da, ***bugün için Türkiye'de demokrasinin bulunmadığını*** kabul ediyor, demokrasi güçlerinin de benimsediği bir dizi istemi demokrasinin koşulu olarak koyuyor. Bunların en önemlileri şöyle: ***tüm politik tutuklular için genel af, sıkıyönetimin kaldırılması, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün sağlanması, işkencelere son verilmesi...***

Bu sonucun alınmasında Türkiye demokrasi güçlerinin çabalarının büyük rolü oldu. Bu kadar çok örgüt temsilcileri ilk kez somut bir olay etrafında eylem birliği yaptılar. Bu olumlu çaba gerçekten etkili oldu. Konsey'deki politik gruplar Türkiye demokrasi güçleri delegasyonuyla toplantılar yoptılar. Delegasyonun Konsey binası içinde düzenlediği basın toplantısı büyük ilgi gördü.

İNGİLTERE İŞÇİ PARTİSİ DELEGASYONU

İngiltere'deki dayanışma komiteleri Konsey toplantısı öncesi yoğun çalışmalar yapmışlar ve Konsey'e katılacak üyeleri bilgilendirmişlerdi.

Strasbourg'daki mitingden bir görüntü

Demokrasi güçlerinin ortak delegasyonu mitingde

Sendika, barış, kadın hareketleri ve aydınlar arasında dayanışma çalışmalarını örgütleyen dört komitenin sekreterleri Konsey'e katılacak olan İşçi Partisi milletvekilleri ile toplantı yapmışlar, gerek Türkiye'deki durum gerekse Strasbourg'a gidecek olan demokrasi güçleri delegasyonu hakkında bilgi vermişlerdi. Bu milletvekillerine Türkiye konusundaki tartışmalarda yardımcı olmak üzere Türkiye'de Sendikal Haklar ve Demokrasi için Dayanışma Komitesi (TSHDDK) Genel Sekreteri Cahit Baylav da Strasbourg'a gitti. C.Baylav, demokrasi güçlerinin ortak delegasyonunun bir parçası olarak, İşçi Partisi milletvekilleri aracılığı ile etkin bir çalışma yürüttü. Delegasyonun görüşlerini, karar tasarısı üzerindeki değişiklik önerilerini Konsey delegelerine iletti.

Konsey çalışmalarına gelen cunta sözcüleri Türkiye'de muhalefetsiz demokrasicilik oyununa alışmış olmalılar ki, C.Baylav'ın Konsey delegeleri arasında yürüttüğü çalışmadan son derece rahatsız oldular ve Konsey'in Türk olan Protokol Müdürü kanalıyla onu engellemeye kalkıştılar. Fakat İşçi Partisi Grubu'ndan Peter Hardy ve Maurice Miller Asamble Genel Kurulu'nda bu konuda söz alarak Konsey Başkanlığından C.Baylav'a yapılan baskı hakkında açıklama istediler.

Bu tür engellemeler boşa çıkarıldı ve demokrasi güçlerinin Konsey çalışmalarına katılımı gerçekleştirildi. Örneğin, karara girmiş olan politik göçmenlerle ilgili madde tümüyle demokrasi güçleri delegasyonunun bir önerisidir.

Demokrasi Güçlerinin Ortak Delegasyonu

- Ziya ACAR - *Avukat*
- Koray ANGER - *Avukat*
- Yaşar ARIKAN - *DİSK G.Y.K. üyesi*
- Ekrem AYDIN - *DİSK G.Y.K. üyesi*
- Sait AYDOĞMUŞ - *DİSK/Gıda-İş Başk*
- Behice BORAN - *TİP Genel Başkanı*
- Enis COŞKUN - *Barış Derneği G.Sek.*
- Yücel ÇUBUKÇU - *BANK-SEN Gen.Sek.*
- Kemal DAYSAL - *DİSK Yürütme K.üy.*
- Metin DENİZMEN - *BANK-SEN G.Bşk.*
- Yasin DURSUN - *Adıyaman bağımsız milletvekili adayı*
- Ahmet EROL - *İM-DER Gen.Başkanı*
- Gültekin GAZİOĞLU - *TÖB-DER Başk.*
- Mehmet KARACA - *Maden-İş G.Başkanı*
- Zülal KILIÇ - *İKD Genel Sekreteri*
- Eşref OKUMUŞ - *Petkim-İş Y.K.üyesi*
- Beria ONGER - *İKD Genel Başkanı*
- A. Muhtar SÜKOCO - *İGD Gn.Başkanı*
- Ahmet ZİREK - *DDKD Kurucu üyesi*

Girişimi ve eylemleri destekleyen Batı-Avrupa'daki örgütler

- Birlik Yolu
- Belçika Türkiyeli İşçiler Birliği
- Demokrasi İçin Birlik-F.Alman. Ko.
- Emek - Avrupa
- Danimarka Türkiyeli İşçiler Birliği
- FİDEF
- Fransa Türkiyeli İşçiler Birliği
- Gerçek'le Dayanışma Komitesi
- Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği
- İsveç Türkiyeli İşçiler Birliği
- İsveç Kürt Dernekleri Federasyonu
- KOMKAR

VASIF ÖNGÖREN'İ UĞURLARKEN...

Geçtiğimiz günlerde işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın yetiştirdiği değerli sanatçılardan, tiyatro yazarı ve yönetmeni Vasıf Öngören'*i beklenmedik bir anda yitirdik... Gazetemiz O'nu yakından tanıyanlardan, Maden-İş Ankara Bölge Temsilcisi ABDULLAH YILMAZ'dan O'nu okuyucularımıza tanıtmasını rica etti.*

HALK OYUNCULARI'nı kim bilmezdi ki? Sıhhiye'nin Necatibey Caddesi girişinde, ilerde,soldaydı.Ben Vasıf'ı o sıralarda gördüm. "DEVR-İ SÜLEYMAN", "PİR SULTAN ABDAL" ve "TENEKE", afişleri dolduruyor, köy-kasaba dolanıyordu. O, "TENEKE"de rol almıştı. Kalın deriden, uzun konçlu çizmeleri ve kuşaklı ceketiyle... dalgalı saçları kırlaşırken...

Oysa 5 Kasım '83'teki Gerçek Demokrasi İçin Konferans'ta, Londra'da, ne kuşaklı ceketi, ne çizmeleri... Sadece saçları biraz daha beyazdı, o kadar. Ama daha çok gençti. Daha nice oyunlarda rol alacak, oyunlar yazacak, oyunlar yönetecek, okullar kuracaktı.Yürüyüşündeki kararlılık eforunu vurguluyor, gözlerinden inanç dökülüyordu. *"Ben 8 yaşımda sahneye çıktım ve hiç inmedim"* derken...

Fakat gitti işte. 14 Mayıs '84 sabahı, Amsterdam'daki sürgün evinden..NazımHikmet'in YOLCU'su için müzisyen Tahsin İncirci ile söyleşirken ve kocaman bardakla poşet çayını Meral Taygun'un elinden beklerken..Şakalı, kahkahalı bir anda...Erkenden...

HALK OYUNCULARI TİYATROSU Ankara'daydı. Fakat '67-'68lerde ortam epeyce karışıktı. Büyük kentlerden ve özellikle büyük kentlerin üniversite çevrelerinden diri fakat çocuksu sesler yükseliyordu. Kır esintileriyle karışık. "Devrimde öncü kim olmalıydı?","Rotası nereye yönelmeliydi?"...Ve bunlar tiyatrolara da yansıyordu. "Devrimci tiyatro nasıl yapılmalıydı?","Brecht nasıl yorumlanmalıydı?" vs...

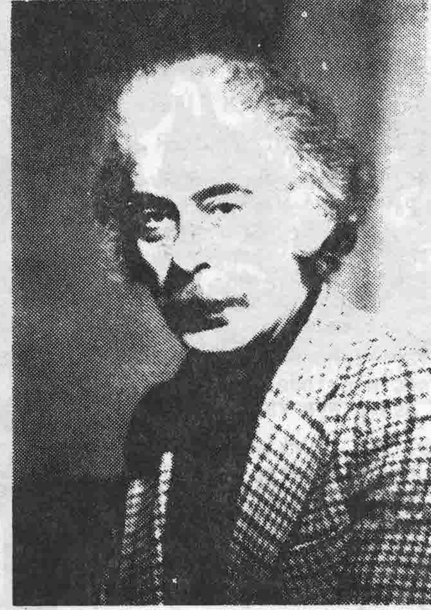
Fakat Vasıf sakindi. O, 1962'de Brecht'in tiyatrosu BERLİNER ENSEMBLE'ın çalışmalarına katılmış, Berlin Üniversitesi'nin Felsefe Fakültesi Tiyatro Bilimleri dalında öğretim görmüştü. Yani suyu kaynağından içmişti. Ve çığırına akıtacaktı.

1969'da ANKARA BİRLİK SAHNESİ'ni kurdu. Ve kendi oyunu "ASİYE NASIL KURTULUR"u oynamaya koyuldu. Ve de bütün gözler ona çevrildi. Oraya, Kavaklıdere'nin Çankaya yol çatalındaki tiyatrosuna. "Asiye"lerin kapitalizmin batağında "kurtuluş yolu" yoktu. Batağa karşı savaşmak gerekirdi; örgütlü, bilinçli bir savaş. Sonra "ALAMANYA DEFTERİ"..Ve yekinen, yürüyen devrimci tiyatro...

Fakat 12 Mart 1971'lerde Amerikan patentli bir fırtına esti. "Balyoz Harekatı" başladı. Vasıf'ı da götürdüler. Yürekler delik deşikti, kitaplar, Kitaplıklar, tiyatro sahneleri, sinema perdeleri delik deşik.. Ve delik deşikti öğrenci yurtları, genç beyinler.. Ve de gül bahçeleri.

Vasıf Öngören 12Mart'tan sonra gene oradaydı. O "hiç inmedim" dediği yerde, sahnede. Ve "OYUN NASIL OYNANMALI"yı, "ZENGİN MUTFAĞI"nı yazıp sahneliyor, Nazım'in "İNSAN MANZARALARI"nı oyunlaştırıp yönetiyordu. Ve de "MASAL'IN ASLI" ile çocuklara, "KARDEŞ KAVGASI" senaryosu ile sinemaya el atmaktan geri durmuyordu. Gençlerin yetişmesinde ise kılı kırk yarıyordu. Artık Brecht'in nasıl yorumlanacağı, epik tiyatronun nasıl yapılacağı ve "işçi tiyatrosu"nun nerede kurulacağı belli olmuştu. Şafak söküyordu.

Ve artık o, halk ile haldaştı, işçilerle yoldaş... "Su" çığırından akarken.

Vasıf Öngören
15.2.1938-14.5.1984

Öngören'in soyu Diyarbakır'dan geliyordu, ama kendisi Tavşanlı'da doğdu, 1938'de. Tiyatro'ya İstanbul'da başlamıştı, fakat Ankara'da yekindirdi. Yani, mekan pek bağlamazdı onu. Karanlığı zorladı, inatla.Evde ya da sokakta, zindanda ya da sahnede, içerde ya da dışarda... Hatta yurtdışında bile. Gücü, inancı, kavgası solukluydu.

Bu 12Eylül'de de kendini gösterdi. Pentagon "emir"li generaller çetesi erke el koydular. Anayasa'yı,yasaları dümdüz ettiler. Sendikalara, legal partilere, demokratik örgütlere ambargoya kalkıştılar, vahşeti tezgahladılar. Fakat O'na el koyamadılar. O, Batı Berlin'de Kollektiv-Teather'i (Birlik Tiyatrosu) kurmuş, " ZENGİN MUTFAĞI" ile "İNSAN MANZARALARI"nı sahneliyordu.Oradan Hollanda'ya geçti. Yıl 1982 iken.. Ve Tiyatro Okulu yöneticiliğine başladı. Kimi işsiz, kimi umutsuz gençlere, gurbetin kahrı, emperyalist kültürün baskısıyla bunalmış emekçi kökenli insanlara el attı orada. Onlar öğrenci-oyuncu oldular. Tiyatro oluştu. Ve vasıf "EL KAPISI", "ZENGİN MUTFAĞI" ve "KURAL VE KURAL DIŞI" oyunlarını yönetmeye, yenilerini yazmaya koyuldu. Sürgün sanatçılarla Kültür Haftası düzenledi, örgütlenmeye yöneldi.

İşin temeli kazılmış, köşetaşları konulmuş, harcı karılmıştı. Yani, yaşam ve yaşam için savaşım yürüyordu.

Fakat gitti işte. Gölgesiz değil. İşçi sınıfımızın cephaneliğine otomatik silahlar bırakarak gitti. "Savaşa devam"la gitti. Bir bahar vakti. Ve erkenden...

Vasıf Öngören'i uğurlarken Gorki'lerin, Nazım'ların, Brecht'lerin, Şolohov'ların katına. Dostları, yandaşları, yandaşlarının uzaklardaki temsilcileri oradaydılar. Değişik uluslardan renkli bir mozaik gibi. Vasıf'ı yitirdikleri için üzgün ve fakat O'nu yetiştiren kavga adına onurlu.

Ve orda "EL KAPISI TÜRK TİYATROSU", "ÖNGÖREN TİYATROSU"na dönüşüyor ve açıklama şöyle noktalanıyordu: *"Biz öğrencileri, bu oyunları tamamlayıp, O'nun çalışmalarını yaşatacağız."* Dimdik ve umutlu.

Elbette ki, doğa yasaları gibi, sosyal yasalar da yürürlüktedir. Şili'li ozan Pablo Neruda'nın *"Biz halkız, yeniden doğarız ölümlerde"* dediği...

Maden grevi ve görevlerimiz

←başı 2.sayfada

Türkiyeli işçilerin buradaki savaşımı bir yandan onların göçmenlikten kaynaklanan özgül sorunlarına yöneliktir. Ancak bu özgül sorunların İngiltere işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin sorunlarından, savaşımından kopuk olarak asla çözülemeyeceği gün gibi açıktır. Örneğin baştaki tutucu Thatcher hükümetinin genel olarak demokratik kazanımlara karşı giriştiği saldırı geri püskürtülmeden göçmen işçilerin yeni haklar kazanmak şöyle dursun, saldırılardan kurtulması çok güç, hatta olanaksız olacaktır.

Unutmayalım ki, İngiltere'deki Türkiyeli işçiler,diğer yabancı işçilerle birlikte, aynı zamanda İngiltere işçi sınıfının bir parçasını oluşturuyorlar. Belli işkollarında ve işyerlerinde ve çoğu kez yerli işçilerden ayrı yerlerde çalışıyor olmak - *bunun bilincine varmayı güçleştirse de*- bu gerçeği değiştirmez. Gerek özgül çıkarları için, gerekse sınıfsal konumları gereği Türkiyeli işçilerin İngiltere işçi sınıfının, barış ve demokrasi güçlerinin verdiği savaşım içinde olanaklı en aktif biçimde yeralması zorunluktur.

Güncel Görev

Bugün İngiltere'de sınıf savaşımının odağında maden işçilerinin grevi bulunmaktadır. Bu direniş son 5 yıldır işçi sınıfının durağanlaşan eylemselliğine yeni hız kazandırabilecek, sınıf savaşımında yeni bir atılımın kıvılcımı olabilecek, demokrasi ve barış için daha güçlü bir yığın hareketinin oluşması için koşullar yaratabilecek niteliktedir. Tüm bunlar maden grevinin işçilerin utkusuyla sonuçlanmasına bağlıdır. Aksi takdirde İngiltere'de yaşayan herkes, yerli-yabancı, istisnasız herkes zarar görecektir. İngiltere işçi ve sendikal hareketinin en aktif kesimlerinden biri olan maden işçilerinin yenik düşmesi halinde, tutucu hükümet bundan cesaret alarak demokratik, sosyal haklara karşı saldırılarını, rejimi gitgide otoriterleştirme, devletin polis vb. baskı kurumlarını güçlendirme girişimlerini yoğunlaştıracak, emekçi yığınların gelir düzeylerini daha da düşürecek, kamu hizmetlerini daha bir kısacaktır.

Evet, maden işçileri iş güvencesi ve kömür sanayiinin korunması için savaşıyorlar. Ama nesnel koşullar bu savaşıma böylesi önemli boyutlar kazandırıyor. İngiltere'deki tüm Türkiyeli ilericilerin, işçilerin bu savaşıma omuz vermesi, maddi-manevi her türlü dayanışmayı acilen yükseltmesi günün yakıcı görevidir. Bununla, İngiltere maden ocakları etrafında, DİSK'li işçilerin asla unutmayacağımız grev savaşımı geleneklerini buradaki sınıfsal ve enternasyonalist görevlerimizle bağlamış ve yaşatmış olacağız.

Utku maden işçilerinin ve bizim olmalıdır.

Reagan Yargılanıyor

←başı 8.sayfada

Reagan'ın Türkiye'de işlediği suçlar konusunda mahkemede tanık olarak sendikal dayanışma komitesi Genel Sekreteri Cahit Baylav konuşacak.

Öte yandan, Reagan'ın İngiltere'ye gelişini protesto için, 7 Haziran'daki mahkemeden sonra 9 Haziran gününde de büyük bir Barış Mitingi düzenleniyor. Londra'daki yürüyüşü örgütleyen CND, Reagan'a "...*giderken füzelerini de al götür!*"diyor.

Sendikal Dayanışma

←başı 8.sayfada

"Türkiye, sendikal hareketiyle güçlü bağlarımızın olduğu bir ülkedir. Orada göz yumulanlar yarın bir başka yerde de olabilir. Bu nedenle sizin kavganız bizim kavgamızdır." diyen A.Graham, İLO delegesi, TUC Uluslararası Komite üyesi ve Uluslararası Kamu İşçileri Sendikası Yürütme Kurulu üyesi olarak Türkiye sendikal hareketinin durumunun önde gelen bir uluslararası konu olarak daima gündemde tutulması için elinden geleni yapacağını belirtti. Alistair Graham sözlerini şöyle tamamladı:

"Türkiye'deki sendikacı kardeşlerime mesajım şudur: Savaşım azminizi sürdürün, yalnız değilsiniz. Batı dünyasında milyonlarca sendika üyesi durumunuzu biliyor ve sizi unutmayacaktır. Ne kadar zaman alırsa alsın sizin özgürlüğünüz ve Türkiye'de sendikal hakların elde edilmesi için kavgamızı sürdüreceğiz."

OKUYUCU MEKTUPLARI

EN YIĞINSAL?

"İşçinin Sesi"nin 14 Mayıs tarihli sayısında bu grupçuk hemen her yer için 1 Mayıs'ta "en yığınsal" kendilerinin katıldığını söylüyor.

İngiltere için bile kendilerinin "en yığınsal" olduklarını söyledikleri için,biz buna gülüp geçiyoruz. Çünkü kendi aralarındaki değerlendirmelerde "onlar daha kalabalıktı ama biz nitel(!?) olarak daha güçlüyüz" diye avunuyorlar. Arındıkça güçlendiklerini söylüyorlar.

Ben diğer yerleri görmedim, fakat İngiltere'de 1 Mayıs'a katıldım ve biliyorum. Bu nedenle, örneğin Hollanda için dedikleri "yoldaşlarımızın büyük bir kısmı 1 Mayıs yürüyüş sonu yapılan mitinge katılabildi.." yazısında geçen bu "büyük bir kısmı" sözünün kofluğunu hissediyorum. 10 - 15 başlangıçta katılan, 3-5 te bitiş yerine gelen varsa, bunlar "bir kısım" ve "büyük bir kısmı" oluyordur herhalde. İngiltere'de bile "en yığınsal" olduktan sonra buna şaşmamak gerekir.

Gerçi en iyisini Hollanda'daki ve diğer ülkelerdeki arkadaşlar biliyordur, gerçeği onlardan duyarız ama bu "İşçinin Sesi" grupçuğu sayı saymasını çok iyi biliyor - Turgut Sunalp gibi "parmak atlatma usulü" ile!..

-Güney Londra'dan SEFER KOÇ

BİR ÖNERİ

Bugün İngiltere'de yaşayan Türkiyeliler hızlı bir toparlanma içine girmiştir. Bu açık bir biçimde görülüyor. "İşçinin Sesi" grupçuğunun bıraktığı kötü mirasın, güvensizliğin, birliği parçalayıcı,bölücü ortamın etkileri siliniyor.Bunu 1 Mavıs'ta herkes gördü."*1 Mayıs'a bizle katılanların kayıp yövmiyeleri Londra İşçi Birliği tarafından ödenecek*" vaadleri bile onları azınlığa düşmekten kurtaramadı.

Öte yandan Türkiyeli yığın birliğini güçlendiriyor. Her alanda, İngiltere işçi sınıfının savaşımında, barış hareketinde, ırk ayrımına,emperyalist saldırganlığa karşı savaşta Türkiyeli işçiler sınıf kardeşleriyle birlikte omuz omuza kavgaya katılıyorlar. İngiltere'deki ilericilerin, demokratların, barışseverlerin Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmasını örüyorlar.

GERÇEĞİN SESİ İngiltere'deki gelişmeler, yığınsal çıkışlar, forum, açık oturum,konferans gibi toplantılar hakkında önceden bilgi verirse *yararlı olacaktır. Gerek bu tür ha*berlere, gerekse Batı Avrupa'daki göçmen örgütlerinin ortaklaşa yürüttükleri (Genel Politik Af kampanyası gibi) eylemlere daha çok yer verilmesi buradaki Türkiyelilerin bu etkinliklere daha aktif katılmasını sağlamaya yardımcı olabilir.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Ş. ŞAHİN, Londra

Barış hareketiyle dayanışma

15 Mayıs günü İngiltere parlamantosunda İşçi Partisi milletvekili ve Avrupa Parlamentosu üyesi Roland Boyes başkanlığında toplanan "Türkiye Barış Hareketiyle Dayanışma Komitesi" Yönetim Kurulu, Türkiye'deki cezaevlerinden birinden gönderilen 40 sayfalık mektubun bastırılarak çoğaltılmasını kararlaştırdı.

Cezaevlerindeki baskı koşullarını ve barış savaşçılarının yiğitçe direnişlerini dile getiren bu mektup hapishaneden dışarı kaçırılmıştı.

Komite Yönetim Kurulu toplantısında Genel Sekreter Dr. M.Ali Dikerdem Türkiye'deki gelişmeler ve yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verdi. Yönetim Kurulu üyelerinden İşçi Partisi milletvekili ve Avrupa Parlamentosu üyesi Ann Clwyd Türkiye ile ilgili çalışmaları anlattı.

Toplantıda ayrıca Avrupa Konseyi'nin Türkiye üstüne aldığı son karar değerlendirildi ve önümüzdeki dönemde yapılacak çalışmalar belirlendi.

Bilim, sanat ve düşünce özgürlüğü için

Türkiye'de Bilim, Sanat ve Düşünce Özgürlüğü için Dayanışma Komitesi (SÖCFARSET) üyesi olan Öğretim Üyeleri Sendikas (AUT)nin yıllık Genel Konsey toplantısı 17-19 Mayıs tarihlerinde Manchester'de yapıldı. Toplantıya SÖCFARSET Genel Sekreteri Dr.Enis User ve Yönetim Kurulu üyesi Dr. Akgül Baylav davetli olarak katıldılar.

Sendikanın çalışma raporunda Türkiye'ye geniş yer verildi; üniversitelerin durumu ele alındı ve baskılar *British Council*, Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye hükümeti nezdinde protesto edildi. İdam istemiyle yargılanan sendikacıların ailelerine maddi yardımda bulunan AUT, Türkiye'deki meslektaşlarıyla dayanışmasını sürdüreceğini, bu nedenle SOCFARSET'e üye olduğunu belirtti.

Toplantıda 1,256 aydının imzaladığı dilekçe konusunda bilgi veren Dr. Enis User ve Dr.Akgül Baylav, ayrıca Konsey toplantısına paralel olarak düzenlenen "Bilim Adamları ve Barış" konulu Konferans'ta da Barış Derneği davası ve bu davada hüküm giyen bilim adamları konusunda bilgi verdiler.

Toplantıya katılan AUT üyesi bilim adamları Türkiye'deki meslektaşlarıyla dayanışma için imza verdiler.

REAGAN YARGILANIYOR!

ABD Devlet Başkanı Reagan, 7 gelişmiş kapitalist ülke liderlerinin zirve toplantısı için İngiltere'ye geldiğinde ilerici güçlerin kurduğu bir mahkeme tarafından yargılanacak. Bu sembolik mahkemede Reagan, Grenada'dan Nikaragua'ya, G.Afraka'dan Orta Doğu'ya, dünyanın dört bir köşesinde insanlığa karşı işlemiş olduğu suçlardan ve dünya barışını tehlikeye sokmaktan ötürü sanık sandalyesine oturtulacak.

Lord Gifford'un savcı olarak okuyacağı iddianamenin Türkiye ile ilgili bölümüne esas olmak üzere Sendikal, Barış, Kadın ve Bilim -Sanat dayanışma komitelerinin sekreterleri mahkemeye geniş bir rapor sundular.

Aralarında John Platts-Mills, QC de bulunan mahkeme heyeti çeşitli ülkelerden tanıkları da dinleyecek.

→devamı 7.sayfada

Botha'nın ziyareti protesto edildi

Güney Afrika ırkçı rejiminin Başbakanı Botha İngiltere Başbakanı Thatcher'ın davetlisi olarak 2 Haziran günü İngiltere'ye geldi. Thatcher'ın Botha'yı daveti büyük tepkilere yolaçtı.

Güney Afrika ırkçı rejiminin işlediği suçlardan bazıları şunlardır:

- Afrika halklarının bağımsızlığına ve Angola'ya karşı savaş yürütmek;
- 1978'de Kassinga'da 600'ün üzerinde Namibyalı politik göçmeni vahşice öldürmek;
- Namibya'yı BM karalarına rağmen işgal altında tutmaya devam etmek;
- Afrika Ulusal Kongresi'ne üye özgürlük savaşçılarını ölümle cezalandırmak;
- Özgürlük savaşçılarının önderi Nelson Mandela'yı yıllardır hapiste tutmak;
- Güney Afrika'yı nükleer silahlarla donatmak.

ABD destekli Botha'nın İngiltere'ye gelişi nedeniyle geniş çapta bildiriler dağıtıldı ve Londra'da 2 Haziran günü 20 bini aşkın kişinin katıldığı yığınsal bir protesto yürüyüşü yapıldı. Türkiyeli işçiler bildiri dağıtımı, afişleme, yürüyüş ve mitinge aktif olarak katıldılar.

Kadınlar toplantısı

İngiltere İşçi Partisi Kadın Kurultayı 12 - 13 Mayıs tarihlerinde toplandı. Bu nedenle, Kurultay'ın yapıldığı yer olan Swansea'de 12 Mayıs günü İran Demokratik Kadınlar Örgütü İngiltere Şubesi, Irak Kadınlar Birliği İngiltere Şubesi (her ikisi de İKD'nin UDKF içindeki kardeş örgütleri) ve Türkiye'de Kadın Hakları için Dayanışma Komitesi ortak bir toplantı düzenlediler.

Swansea CND (Nükleer Silahsızlanma Kampanyası) başkanının yönettiği bu toplantıya Kurultay delegeleri, yerel barış ve kadın örgütleri temsilcileri katıldı. Toplantıda 3 ülkedeki kadın hareketinin durumu ve savaşımı dile getirildi ve Orta Doğu'da barış konusu ele alındı.

Sendikal dayanışma

İngiltere'de kurulu dayanışma komitelerinin birlikte çıkardıkları İngilizce yayın organı *dayanışma*'nın Mayıs sayısında Memurlar Sendikası (CPSA) Genel Sekreteri A.Graham'la yapılan bir röportaj yayınlandı. Gerçek bir demokrasiye dönüş konusunda İLO, UHSK ve ASK gibi uluslararası örgütlerin tutumlarında hiç bir gerileme olmayacağını belirten A.Graham, Batılı hükümetleri ve NATO gibi Batılı ittifakları Türkiye'nin Batı savunma stratejisi içindeki önemli coğrafi konumundan hareket ederek tepki göstermemekle suçladı.

→devamı 7.sayfada

GERÇEĞİN SESİ
Yazışma adresi: BCM Box 2753, London WC1N 3XX
Baskı: London Print Centre, 155 King's Cross Road, London WC1

Tüm Göçmen İşçilere Oturma ve Çalışma Hakkı

GERÇEĞİN SESİ
İngiltere'deki Türkiyeli İşçilerin aylık politik gazetesi 9 ÖZEL EK

BATI AVRUPA GÖÇMEN İŞÇİLER MANİFESTOSU

31 Mart - 1 Nisan 1984 günlerinde Amsterdam'da yapılan, Londra Halkevi'nin de katıldığı Batı Avrupa Göçmen İşçiler Konferansı'nda onaylanan Manifestonun tam metnini yayınlıyoruz.

Bu yıl Haziran ayında Batı Avrupa halkları Avrupa Parlamentosu için yeniden oy kullanacak. Bu ülkelerin ekonomik gelişmesine aktif olarak katıldıkları halde, göçmenler bu sürecin dışında tutulmaktadırlar.

Batı Avrupa'da bulunan 15 milyon göçmen işçi ve mülteci hergün artmakta olan ırkçılıkla, ırkçı cinayetler ve saldırılarla olduğu kadar kanunlarda, poliste ve basın-yayın araçlarında yerleşmiş bulunan kurumsal ırkçılıkla yüzyüze bulunmaktadır. Bu durum cinsel ayrımcı tutumları ve saldırıları da arttırmakta, göçmen kadınlar ekonomik, sosyal ve siyasal alanlarda bu saldırılara maruz kalmaktadırlar.

Bu olgular küçümsenmemelidir, çünkü gerçekte bu durum derin bir ekonomik ve politik bunalımın sonucudur.

Artan işsizlikle birlikte, göçmenlerin ve mültecilerin durumu daha kritik bir hal almaktadır. Onların sosyal, politik ve sendikal hakları tanınmıyor. Kültürel kimlikleri mağdur bırakılıyor, özgül çıkarları gözardı ediliyor.

Dahası, izinsiz işçilere ekonomik büyüme döneminde tolerans gösterilirken, saldırılara ve atılmalara ilk maruz kalan onlar oluyor. Mültecilerin durumları siyasal mülteci statüsü kazanmadaki güçlükler nedeniyle, daha kötü bir hal alıyor.

AET devletleri arasında, yerel ve ulusal çıkarlara bağlı olarak, göçmen işçilerin serbest dolaşımı konusunda tam anlamıyla bir karmaşıklık bulunmaktadır.

1984 Haziran'ındaki Avrupa Parlamentosu seçimleri vesilesiyle, Avrupa'nın çeşitli siyasal partileri dünya çapındaki rekabet karşısında Avrupa'nın ekonomik ittifak oluşturması gereğine işaret edeceklerdir. Göçmenlerin istemleri ise dile getirilmiyor. Oy vakti geldiğinde onları kim temsil edecek? Seçim sürecinden dıştalandıkları için, istemlerini dile getirme araçlarına sahip değildirler. Bu nedenle de, Avrupa kamuoyunu duyarlı kılmak için kendi girişimlerini temel almak zorunda kalacaklardır.

1. Oturma Hakkı

Batı Avrupa'daki göçmenlerin ve ailelerinin yasal haklarını korumak ve onlara yerlilerle eşit haklar temelinde bir yasal statü sağlamak gereklidir.

Buralarda bulunan tüm göçmen kadın ve erkekler, kalma sürelerine ya da iş sahibi olup olmadıklarına bakılmaksızın yasal konumlarını koruyacak böylesi bir statüye hak kazanmalıdırlar.

Kadınların oturma hakkı bundan böyle kocalarının ve ailelerinin bu hakkına bağlanmamalıdır.

Oturma hakkı tüm göçmenler için koşulsuz olmalıdır. Bu hak oturulan ülkelerde sağlık bakımı, konut, sosyal güvenlik haklarını da sağlamalıdır. Bu haklar siyasi mültecileri de kapsamalıdır.

2. Aile Birliği Hakkı

Bu hak, iş ya da barınma gibi koşullara bağlanmamalıdır. Kadın-erkek tüm göçmenler eşleri ve çocuklarına kavuşma hakkına sahiptir.

Aile birliği için Batı Avrupa'ya gelen yabancı eş ve genç çocuklar bağımsız bir oturma hakkına sahip olmalıdırlar. Elverişli barınma olanağı ve mali olanakların incelenmesi gibi, aile birliğini kısıtlayıcı uygulamalar kaldırılmalıdır.

3. AET İçinde Serbest Dolaşım

Göçmenlerin Batı Avrupa ülkelerinin vatandaşlarıyla aynı koşullarda AET içinde serbest dolaşım hakları vardır. Bu, Batı Avrupa'da çalışan ve yaşayan tüm göçmenler, onların akrabaları ve ailelerinden ziyaretçiler için vize gerekliliğinin kaldırılmasını gerektirir.

4. Sosyal ve Politik Haklar

Göçmen kadın ve erkeklerin politik hakları, Batı Avrupa vatandaşlarıyla eşit haklara kavuşmaları ilkesi üzerinde temellendirilmelidir. Örgütleri ve eldeki olanaklı her kanal aracılığıyla, göçmenlere kendilerini, ailelerini ve çocuklarını ilgilendiren konularda karar mekanizmasına katılma hakkı verilmelidir.

Bu konuda istemlerimiz şunlardır:

- Göçmen kadınlara özerk statü, yani oturma yerleri iş ve eğitimlerinde tercih hakkı tanınması.
- Göçmenlerin politik, sosyal ve ekonomik hakları oturdukları ya da geldikleri ülkede, nerede isterlerse, korunmalı ve bunlara saygı gösterilmelidir.
- Sendikal çalışmalara tam katılma, karar mekanizmasında yeralma, sendikalar içerisinde seçme ve seçilme hakkı.
- Göçmenlerin kültürel kimliklerinin tüm yönleriyle tanınması. Göçmen gençlerin dillerini ve tarihlerini hesaba katan gerçek bir eğitim hakkı. Öğretmenler, dersler, mali vb. kaynaklar üzerinde denetim talebinde bulunuyoruz.
- Kültürel kimliğin tanınması, 'kültür' adı altında göçmen kadınların hak ve çıkarlarına karşı kullanılan ayrımcı uygulamaları haklı göstermemelidir.
- Göçmenlere asimilasyon ya da geri gönderme ikilemi dayatılmasını ve bu doğrultudaki tüm ayrımcı yasaları reddediyoruz.
- Anayurt hükümetlerinin Batı Avrupa'da yaşayan vatandaşları adına konuşma hakkını tanımıyoruz. Göçmenlere, hükümetlerinin ve bunlardan kimilerinin aracı olarak kullandıkları faşist örgütlerin baskısı olmaksızın, kendilerini politik planda temsil etme biçimlerini seçme özgürlüğü istiyoruz. AET ile Fas, Türkiye ve diğer anti-demokratik hükümetler arasındaki kültürel anlaşmaların kaldırılmasını istiyoruz.
- Avrupa Parlamentosu'nun, üye devletleri, göçmenlerin öğrenim (dil ve benzeri) haklarını tanımaları ve göçmenleri etkileyen, onları gerçek bir demokrasinin koşulu olan, özgürce anlatım ve iletişim hakkından yoksun bırakan, cehalete karşı savaşılması yönünde önlemler almaya teşvik etmesini istiyoruz.

5. Irkçılığa Karşı Savaşım

Irkçılığın tüm biçimlerine, yasama yoluyla, ırkçı ve faşist uygulamaların her alanda yasaklanmasıyla ve her düzeyde karşı çıkılmalıdır. Kurumsal ırkçılığa karşı her düzeyde savaşım verilmelidir.

Irkçılığa karşı savaşım cinsel ayrımcılığa karşı savaşımı da içermelidir. Batı Avrupa hükümetlerinin, özerk göçmen işçi örgütlerinin katılımıyla, ırkçılığa ve cinsel ayrımcılığa karşı uyarı kampanyalarında bulunmasını talep ediyoruz.

6. Geri Gönderme Politikasına Karşı Savaşım

Batı Avrupa çapında, geri gönderme ve gönüllü geri dönüşü teşvik programları işsizlik, konut ve sosyal hizmetler yetersizliği vb. toplumsal ve ekonomik sorunlara çözüm olarak sunuluyor.

Göçmenleri geldikleri ülkelere geri dönmeye zorlayan tüm girişimleri kesinlikle kınıyoruz.

Göçmenlere, oturdukları ya da geldikleri ülke olsun, kendi istedikleri ülkede yaşama hakkı talep ediyoruz■